

Gen

Chapter 37

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

1
כָּנְעָן: בְּאֶרֶץ אָבִיו מְגֻרֵי בְּאֶרֶץ יַעֲקֹב וַיָּשֶׁב Na-akaishi
ya-Kanaani katika-nchi baba-yake ya-ugeni-wa katika-nchi Yakobo Na-akaishi
[H0776](#) [H0001](#) [H4033](#) [H0776](#) [H3290](#) [H3427](#)

Yakobo akaishi Kanaani katika nchi ambayo baba yake alikuwa ameishi.

2
וְאֵלֶּה הַתְּלֻזֹּת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן-שֶׁבַע-עָשָׂר שָׁנָה הָיָה רָעָה
mchungaji alikuwa miaka kumi saba mwana-wa Yusufu Yakobo vizazi-vya Hizi
[H1961](#) [H8141](#) [H6240](#) [H7651](#) [H3130](#) [H3290](#) [H8435](#) [H0428](#)

אֶת-אֶחָיו אֶת-בְּנֵי וְהָיָה נָעֲרָא בְּצֹאֵן אֶת-אֶחָיו אֶת-
na-[alama] Bilha wana-wa [alama] kijana na-yeye katika-kondoo ndugu-zake [alama]
[H0854](#) [H0854](#) [H5288](#) [H1931](#) [H6629](#) [H0251](#) [H0854](#)

בְּנֵי זִלְפָּה נָשִׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת-רֵבְתָם רָעָה
mbaya habari-yao-mbaya [alama] Yusufu na-akaleta baba-yake wake-wa Zilpa wana-wa
[H1681](#) [H0853](#) [H3130](#) [H0935](#) [H0001](#) [H0802](#) [H2153](#)

אֶל-אָבִיהֶם: אֶל-
baba-yao kwa
[H0001](#) [H0413](#)

Zifuatazo ni habari za Yakobo. Yosefu, kijana wa miaka kumi na saba, alikuwa akichunga makundi ya kondoo na mbuzi pamoja na ndugu zake wa mama wengine, yaani wana wa Bilha na wana wa Zilpa wake za baba yake, naye akawa akimletea baba yake taarifa mbaya kuhusu hao ndugu zake.

3
וַיִּשְׂרְאֵל אֶתְּבָבָה יוֹסֵף מִכֹּל-בְּנֵי כִי-בֶן-
mwana-wa kwa-sababu wana-wake kuliko-wote Yusufu [alama] alimpenda Na-Israeli
[H3605](#) [H3130](#) [H0853](#) [H0157](#) [H3478](#)

זֶעֶ זֶעֶ הָיָה לְוָא יַעֲשֶׂה לְוָא לְוָא פְּסִים:
la-rangi-nyingi johoh kwake na-akamfanyia kwake yeye uzee
[H6446](#) [H3801](#) [H1931](#) [H2208](#)

Basi, Israeli akampenda Yosefu kuliko yeyote miongoni mwa kaka zake, kwani ni mwanawe wa uzeeni, akamshonea johoh lililorembwa vizuri sana.

4
וַיִּרְאוּ אֶתְּבָבָה יוֹסֵף מִכֹּל-אֶתְּבָבָה אֶתְּבָבָה אֶתְּבָבָה
ndugu-zake kuliko-wote baba-yao alimpenda yeye kwamba ndugu-zake Na-wakaona
[H0251](#) [H3605](#) [H0001](#) [H0157](#) [H0853](#) [H0251](#) [H7200](#)

וַיִּשְׁנְאוּ אֶתְּבָבָה יוֹסֵף מִכֹּל-אֶתְּבָבָה אֶתְּבָבָה
kwa-amani kusema-naye wakaweza na-hawakuweza yeye na-wakamchukia
[H7965](#) [H1696](#) [H3201](#) [H3808](#) [H0853](#) [H8130](#)

Ndugu zake walipoona kwamba baba yao anampenda Yosefu kuliko yeyote mwingine miongoni mwao, walimchukia na hawakusema naye neno lolote jema.

שָׁנָא	עוֹד	וַיִּזְכְּרוּ	לְאָחִיו	וַיִּגְדּוּ	חֲלוֹם	יוֹסֵף	וַיִּחְלֹם	5
kumchukia	tena	na-wakaongeza	ndugu-zake	na-akawaambia	ndoto	Yusufu	Na-akaota	
H8130	H5750	H3254	H0251	H5046	H2472	H3130		

אָתּוּ:
yeye
[H0853](#)

Yosefu akaota ndoto, naye alipowaeleza ndugu zake, wakamchukia zaidi.

חֲלֻמֹתָיו:	אֲשֶׁר	הִיא	הַחֲלוֹם	נָא	שָׁמְעוּ-	אֲלֵיהֶם	וַיֹּאמֶר	6
niliota	ambayo	hii	ndoto	tafadhali	sikieni	kwao	Na-akasema	
		H2088		H4994	H8085	H0413	H0559	

Akawaambia, "Sikilizeni ndoto niliyoota:

קָמָה	וְהִנֵּה	הַשָּׂדֶה	בְּתוֹךְ	אֲלֵמִים	מֵאֲלֵמִים	אֲנִיחֵנִי	וְהִנֵּה	7
ukasimama	na-tazama	shamba	katikati-ya	miganda	tulikuwa-tunafunga	sisi	na-tazama	
	H2009		H8432	H0485	H0481	H0587	H2009	

וַתִּשְׁתַּחֲוֶינָן	אֲלֵמֹתֵיכֶם	תִּסְבְּיָהּ	וְהִנֵּה	נֹצֵבָה	וְנָם-	אֲלֵמֹתַי		
na-ikainamia	miganda-yenu	ikazunguka	na-tazama	ukasimama-wima	na-pia	mganda-wangu		
H7812	H0485	H5437	H2009	H5324	H1571	H0485		

לְאֵלֵמֹתַי:
mganda-wangu
[H0485](#)

Tulikuwa tukifunga miganda ya nafaka shambani, ghafula mganda wangu ukasimama wima, wakati miganda yenu ikiuzunguka na kuinamia."

מְשׁוֹל	אִם-	עַלֵינוּ	וְתַטַּוְלָהּ	הַמְלֶךְ	אָחִיו	לֹא	וַיֹּאמְרוּ	8
kutawala	au	juu-yetu	utatawala	Je-kutawala	ndugu-zake	yeye	Na-wakamwambia	
H4910					H0251		H0559	

חֲלֻמֹתָיו	עַל-	אָתּוּ	שָׁנָא	עוֹד	וַיִּזְכְּרוּ	בָּנוּ	תִּמְשָׁל	
ndoto-zake	kwa-sababu-ya	yeye	kumchukia	tena	na-wakaongeza	sisi	utatutawala	
H2472		H0853	H8130	H5750	H3254		H4910	

וְעַל-
מַנְעוּ-יָכֶם:
maneno-yake
[H1697](#)

Ndugu zake wakamwambia, "Wewe unakusudia kututawala? Hivi kweli wewe utatutawala sisi?" Wakaongeza kumchukia zaidi kwa sababu ya ndoto yake pamoja na yale aliyowaambia.

הִנֵּה	וַיֹּאמֶר	לְאָחִיו	אֵתּוֹ	וַיִּסְפֹּר	אֲחֵר	חֲלוֹם	עוֹד	וַיִּחְלֹם	9
tazama	na-akasema	ndugu-zake	hiyo	na-akaiambia	nyingine	ndoto	tena	Na-akaota	
H2009	H0559	H0251	H0853		H0312	H2472	H5750		

מְשַׁחֲתוּיָם	כּוֹכְבִים	עֶשֶׂר	וְאַחַד	וְתִיגִיט	הַשָּׁמַשׁ	וְהִנֵּה	עוֹד	חֲלוֹם	חֲלֻמֹתַי
wananinamia	nyota	na-moja	na-kumi	na-mwezi	jua	na-tazama	tena	ndoto	niliota
H7812	H3556	H6240	H0259	H3394	H8121	H2009	H5750	H2472	

לִי:
mimi

Kisha akaota ndoto nyingine, akawaambia ndugu zake akisema, "Sikilizeni, nimeota ndoto nyingine, wakati huu jua, mwezi na nyota kumi na moja zilikuwa zinanisujudia."

10

אָבִיו	בּוֹ	וַיִּנְעֶר-	אָחִיו	וְאֶל-	אָבִיו	אֶל-	וַיִּסְפֹּר	
baba-yake	yeye	na-akamkemea	ndugu-zake	na-kwa	baba-yake	kwa	Na-akaiambia	
H0001		H1605	H0251	H0413	H0001	H0413		

אָנִי	נִבּוֹא	הַבּוֹא	חֲלֹמֶת	אֲשֶׁר	הִיא	הַחֲלוֹם	מָה	לּוֹ	וַיֹּאמֶר
mimi	tutakuja	Je-kuja	uliota	ambayo	hii	ndoto	nini	kwake	na-akasema
H0589	H0935	H0935			H2088	H2472	H4100		H0559

אַרְצָה:	לָךְ	לְהַשְׁתַּחֲוֹת	וְאָחִיךָ	וְאִמֶּךָ
ardhini	wewe	kukuinamia	na-ndugu-zako	na-mama-yako
H0776		H7812	H0251	H0517

Alipomwambia baba yake pamoja na ndugu zake, baba yake akamkemea akisema, “Ni ndoto gani hii uliyoota? Hivi kweli mama yako na mimi na ndugu zako tutakuja kukusujudia wewe hadi nchi?”

11

הַדְּבָר:	אֶת-	שָׁמַר	וְאָבִיו	אָחִיו	בּוֹ	וַיִּקְנָאוּ-	
jambo	[alama]	akaishika	na-baba-yake	ndugu-zake	yeye	na-wakamwonea-wivu	
H1697	H0853	H8104	H0001	H0251		H7065	

Ndugu zake wakamwonea wivu, lakini baba yake akaliweka jambo hilo moyoni.

12

בְּשִׁכְּמִי:	אֲבִיהֶם	כָּאֵן	אֶת-	לְרַעוֹת	אָחִיו	וַיִּלְכוּ	
kule-Shekemu	wa-baba-yao	kondoo	[alama]	kuchunga	ndugu-zake	na-wakaenda	
H7927	H0001	H6629	H0853		H0251	H3212	

Basi, ndugu zake walikuwa wamekwenda kuchunga makundi ya baba yao karibu na Shekemu,

13

נְיֹוֹ	בְּשִׁכְּמִי	רַעִים	אָחִיךָ	הַלּוֹא	יֹוֹסֵף	אֶל-	יִשְׂרָאֵל	וַיֹּאמֶר
njoo	kule-Shekemu	wanachunga	ndugu-zako	Je-si	Yusufu	kwa	Israeli	Na-akasema
H3212	H7927		H0251	H3808	H3130	H0413	H3478	H0559

הַנְּנִי:	לּוֹ	וַיֹּאמֶר	אֲלֵיהֶם	וַאֲשַׁלְּחֶנּוּ
niko-hapa	kwake	na-akasema	kwao	na-nitakutuma
H2009		H0559	H0413	H7971

naye Israeli akamwambia Yosefu, “Kama ujuavyo, ndugu zako wanachunga makundi huko karibu na Shekemu. Njoo, nitakutuma kwao.” Yosefu akajibu, “Vema sana, niko tayari.”

14

וְאֶת-	אָחִיךָ	שָׁלוֹם	אֶת-	רְאֵה	נָא	לְךָ-	לּוֹ	וַיֹּאמֶר
na-[alama]	ndugu-zako	hali-ya	[alama]	angalia	tafadhali	nenda	kwake	Na-akasema
H0853	H0251	H7965	H0853	H7200	H4994	H3212		H0559

וַיָּבֵא	חֲבֵרוֹן	מֵעֵמֶק	וַיִּשְׁלַחְהוּ	דְּבָר	וַהֲשִׁבֵנִי	הַצָּאן	שָׁלוֹם
na-akafika	Hebroni	kutoka-bondeni	na-akamtuma	habari	na-uniletee	kondoo	hali-ya
H0935		H6010	H7971	H1697	H7725	H6629	H7965

שִׁכְּמָה:
Shekemu
[H7927](#)

Kwa hiyo akamwambia, “Nenda uone kama mambo yote ni salama kwa ndugu zako na makundi, kisha uniletee habari.” Ndipo akamtuma Yosefu kutoka Bonde la Hebroni. Yosefu alipofika Shekemu,

15

לֵאמֹר	הָאִישׁ	וַיִּשְׁאַלְהוּ	בְּשָׂרָה	תֵּעָה	וְהֵנָּה	אִישׁ	וַיִּמְצְאוּהוּ
akisema	mtu-huyo	na-akamwuliza	shambani	akitangatanga	na-tazama	mtu	na-akamkuta
H0559	H0376	H7592		H8582	H2009	H0376	H4672

מָה-
תִּבְקֹשׁ:
unatafuta
nini
[H1245](#) [H4100](#)

mtu mmoja akamkuta akizungukazunguka mashambani na akamuuliza, “Unatafuta nini?”

הם	איפה	לי	נא	הנידה	מבקש	אנכי	אחי	את	ויאמר	16
wao	wapi	mimi	tafadhali	niambie	ninatafuta	mimi	ndugu-zangu	[alama]	na-akasema	
H1992	H0375		H4994	H5046	H1245	H0595	H0251	H0853	H0559	
									רעים:	
									wanachunga	

Akajibu, "Ninawatafuta ndugu zangu. Unaweza kuniambia wanachunga wapi makundi yao?"

גלכה	אמרים	שמעתי	כי	מזה	נסעו	האיש	ויאמר	17
twende	wakisema	nilisikia	kwa-sababu	kutoka-hapa	wameondoka	mtu-huyo	na-akasema	
H3212	H0559	H8085		H2088	H5265	H0376	H0559	
	בדחן:	וימצאם	אחיו	אתר	יוסף	ניגדו	דוּתָנִי	
	kule-Dothani	na-akawakuta	ndugu-zake	nyuma-ya	Yusufu	na-akaenda	Dothani	
	H1886	H4672	H0251		H3130	H3212	H1886	

Yule mtu akajibu, "Wamehama hapa. Nilisikia wakisema, 'Twende Dothani.'" Kwa hiyo Yosefu akawafuatilia ndugu zake na kuwakuta karibu na Dothani.

אתו	ויתנכלו	אליהם	יקרב	ובטרם	מרחק	אתו	ויראו	18
yeye	na-wakafanya-hila	kwao	hakukaribia	na-kabla	kwa-mbali	yeye	na-wakamwona	
H0853	H5230	H0413	H7126	H2962	H7350	H0853	H7200	
							להמיתו:	
							kumwua	
							H4191	

Ndugu zake walipomwona akiwa mbali, kabla hajawafikia, wakapanga shauri baya la kumuua.

בא:	הלזה	החלמות	בעל	הנה	אחיו	אל-	איש	ויאמרו	19
anakuja	huyu	ndoto	bwana-wa	tazama	ndugu-yake	kwa	mtu	na-wakasema	
H0935	H1976	H2472	H1167	H2009	H0251	H0413	H0376	H0559	

Wakaambiana, "Yule mwota ndoto anakuja!"

חיה	ואמרנו	הברות	באתר	ונשלכהו	ונהנהו	לכו	ועתה	20
mnyama	na-tuseme	ya-mashimo	katika-moja	na-tumtupe	na-tumuue	njoooni	na-sasa	
	H0559		H0259	H7993	H2026	H3212	H6258	
		חלמתי:	יהיו	מה-	ונראה	אכלתהו	רעה	
		ndoto-zake	zitakuwa	nini	na-tuone	amemla	mkali	
		H2472	H1961	H4100	H7200	H0398		

Njoooni sasa, tumuue na kumtupa katika shimo mojawapo na tuseme kwamba mnyama mkali amemraru. Kisha tutaona matokeo ya ndoto zake."

נכנו	לא	ויאמר	מידם	ויצלהו	ראובן	וישמע	21
tumuue	tusi	na-akasema	kutoka-mikononi-mwao	na-akamwoko	Reubeni	na-akasikia	
H5221	H3808	H0559	H3027	H5337	H7205	H8085	
						נפש:	
						uhai	
						H5315	

Reubeni aliposikia jambo hili, akajaribu kumwoko kutoka mikononi mwao akasema, "Tusiutoe uhai wake."

22 וַיֹּאמֶר וְאֵלֶּהֶם רְאוּבֵן אֶל-תְּשַׁכּוּ-דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל-הַבּוֹר
 na-akawaambia wao Reubeni msi mwage mtupeni yeye katika shimo
[H0413](#) [H0853](#) [H7993](#) [H1818](#) [H8210](#) [H3808](#) [H7205](#) [H0413](#) [H0559](#)

הִנֵּה אֲשֶׁר בְּמִדְבָּר אֶל-וַיֵּד בְּמִדְבָּר אֶת-תְּשַׁחוּ-בֹי לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ
 hili ambalo katika-jangwa msi na-mkono yeye mnyooshee yeye kumwokoa yeye
[H0853](#) [H5337](#) [H4616](#) [H7971](#) [H0408](#) [H3027](#) [H2088](#)

מִיָּדָם לְהַשִּׁיבוּ אֶל-אָבִיו:
 kutoka-mikononi-mwao kumrudisha kwa baba-yake
[H3027](#) [H0413](#) [H7725](#) [H0001](#)

Tusimwage damu yoyote. Mtupeni katika shimo lililoko hapa jangwani, lakini msimguse.” Reubeni alisema hivyo ili amwokoe kutoka mikononi mwao, kisha amrudishe nyumbani kwa baba yake.

23 וַיְהִי כְּאֶשֶׁר-בָּא יוֹסֵף אֶל-יֹסֵף יוֹסֵף אֶת-אֶת-וַיִּפְשְׁטוּ אֶת-יוֹסֵף
 na-ikawa wakati alipofika kwa Yusufu ndugu-zake [alama] Yusufu
[H1961](#) [H0935](#) [H3130](#) [H0413](#) [H0251](#) [H0853](#) [H6584](#) [H3130](#)

אֶת-כְּתָנָתוֹ אֶת-כְּתָנָתוֹ אֶת-כְּתָנָתוֹ אֶת-כְּתָנָתוֹ אֶת-כְּתָנָתוֹ
 [alama] [alama] [alama] [alama] [alama] juu-yake ambalo la-rangi-nyingi johoho
[H0853](#) [H3801](#) [H0853](#) [H3801](#) [H3801](#) [H0853](#) [H6446](#) [H3801](#)

Kwa hiyo Yosefu alipowafikia ndugu zake, walimvua lile johoho lake, lile johoho lililorembwa vizuri alilokuwa ameavaa.

24 בֹּי אֵין וְהַבּוֹר וְהַבְּרָה וְהַבְּרָה וְהַבְּרָה וְהַבְּרָה וְהַבְּרָה וְהַבְּרָה וְהַבְּרָה
 ndani-yake hapakuwa tupu na-shimo shimoni yeye na-wakamtupa na-wakamchukua
[H0369](#) [H7386](#) [H0853](#) [H7993](#) [H3947](#)

מַיִם
 maji
[H4325](#)

Kisha wakamchukua wakamtupa katika shimo. Wakati huo shimo lilikuwa tupu, halikuwa na maji ndani yake.

25 וַיִּשְׁבוּ לְאָכְלָהּ לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֶרְצָתָא
 na-wakaketi kula mkate na-wakainua macho-yao na-wakaona na-tazama msafara-wa
[H3427](#) [H0398](#) [H3899](#) [H5375](#) [H7200](#) [H2009](#) [H0736](#)

וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים בָּאָה מִן-גִּלְעָד וַיִּזְרִי וַיִּזְרִי וַיִּזְרִי וַיִּזְרִי וַיִּזְרִי וַיִּזְרִי וַיִּזְרִי וַיִּזְרִי
 Waishmaeli unakuja kutoka-Gileadi na-ngamia-wao wakibeba viungo na-zeri na-manemane
[H3459](#) [H0935](#) [H1568](#) [H1581](#) [H5375](#) [H5219](#) [H6875](#) [H3910](#)

הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִם:
 wakienda kutelemsha Misri
[H1980](#) [H3381](#) [H4714](#)

Walipokaa ili wale chakula chao, wakainua macho wakaona msafara wa Waishmaeli ukija kutoka Gileadi. Ngamia wao walikuwa wamepakizwa mizigo ya vikolezo, uvumba na manemane, nao walikuwa njiani kuvipeleka Misri.

26 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-אֶתְּוֹ אֶתְּוֹ אֶתְּוֹ אֶתְּוֹ אֶתְּוֹ אֶתְּוֹ אֶתְּוֹ אֶתְּוֹ אֶתְּוֹ
 na-akasema Yuda kwa ndugu-zake nini faida kama tumuue [alama] ndugu-yetu
[H0559](#) [H3063](#) [H0413](#) [H0251](#) [H4100](#) [H1215](#) [H2026](#) [H0853](#) [H0251](#)

וְכַסִּינוּ אֶת-דָּמֹו:
 na-tufiche [alama] damu-yake
[H3680](#) [H0853](#) [H1818](#)

Yuda akawaambia ndugu zake, “Tutafaidi nini ikiwa tutamuua ndugu yetu na kuificha damu yake?”

27 לְכוּ וְנִמְכְּרוּ לְיִשְׁמָעֵאלִים וְיָרְדוּ אֵל-תְּהִי-בִּי
 kwa-sababu juu-yake uwe usi na-mkono-wetu kwa-Waishmaeli na-tumuuze njooni
[H1961](#) [H0408](#) [H3027](#) [H3459](#) [H4376](#) [H3212](#)

אָחִיו: וְיִשְׁמְעוּ הוּא בְּשָׂרֵנוּ אָחִינוּ
 ndugu-zake na-wakasikiliza yeye mwili-wetu ndugu-yetu
[H0251](#) [H8085](#) [H1931](#) [H1320](#) [H0251](#)

Njooi, tumuuze kwa hawa Waishmaeli. Tusimguse, kwa kuwa hata hivyo yeye ni ndugu yetu, nyama yetu na damu yetu wenyewe." Ndugu zake wakakubali.

28 וַיַּעֲבְרוּ אַנְשִׁים מִדִּינָיִם סְחָרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת-
 [alama] na-wakampandisha na-wakamvuta wafanyabiashara Wamidiani watu na-wakapita
[H0853](#) [H5927](#) [H4900](#) [H5503](#) [H4084](#) [H0376](#)

יֹסֵף מִן-הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת-יֹסֵף לְיִשְׁמָעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים
 kwa-ishirini kwa-Waishmaeli Yusufu [alama] na-wakamuza shimoni kutoka Yusufu
[H6242](#) [H3459](#) [H3130](#) [H0853](#) [H4376](#) [H3130](#)

כֶּסֶף מִצְרַיִם: יֹסֵף אֶת-וַיָּבִיאוּ אֶת-
 Misri Yusufu [alama] na-wakamleta ya-fedha
[H4714](#) [H3130](#) [H0853](#) [H0935](#) [H3701](#)

Kwa hiyo wale wafanyabiashara Wamidiani walipofika pale, ndugu zake wakamtoa Yosefu kutoka kwenye lile shimo, na kumuza kwa shekeli ishirini za fedha kwa wale Waishmaeli, ambao walimpeleka Misri.

29 וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל-הַבּוֹר וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכֹּר
 na-akararua shimoni Yusufu hakuna na-tazama shimo kwa Reubeni na-akarudi
[H7167](#) [H3130](#) [H0369](#) [H2009](#) [H0413](#) [H7205](#) [H7725](#)

אֶת-בְּנָדָיו: אֶת-
 mavazi-yake [alama]
[H0853](#)

Reubeni aliporudi kutazama kwenye lile shimo na kuona kwamba Yosefu hayupo, alirarua nguo zake.

30 וַיָּשָׁב אֶל-אָחִיו וַיֹּאמֶר תִּלְדָּה וַיֹּאמְרוּ אֵינָנוּ וַיֹּאמְרוּ אֵינָנוּ וַיֹּאמְרוּ אֵינָנוּ וַיֹּאמְרוּ אֵינָנוּ וַיֹּאמְרוּ אֵינָנוּ
 niende mimi wapi na-mimi hayuko mtoto na-akasema ndugu-zake kwa na-akarudi
[H0935](#) [H0589](#) [H0575](#) [H0589](#) [H0369](#) [H3206](#) [H0559](#) [H0251](#) [H0413](#) [H7725](#)

Akawarudia ndugu zake na kusema, "Kijana hayuko mle! Nielekee wapi sasa?"

31 וַיִּקְחוּ אֶת-יֹסֵף וַיִּקְחוּ אֶת-יֹסֵף וַיִּקְחוּ אֶת-יֹסֵף וַיִּקְחוּ אֶת-יֹסֵף וַיִּקְחוּ אֶת-יֹסֵף וַיִּקְחוּ אֶת-יֹסֵף
 [alama] na-wakalitia dume mbuzi na-wakachinja la-Yusufu joho [alama] na-wakachukua
[H0853](#) [H2881](#) [H5795](#) [H3130](#) [H3801](#) [H0853](#) [H3947](#)

הַכְּתָנָה בְּדָם: הַכְּתָנָה
 katika-damu joho
[H1818](#) [H3801](#)

Kisha wakalichukua lile joho la Yosefu, wakachinja mbuzi na kulichovya katika damu.

32 וַיִּשְׁלְחוּ אֶת-כְּתָנֹת הַפְּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל-אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ
 na-wakasema baba-yao kwa na-wakaleta la-rangi-nyingi joho [alama] na-wakatuma
[H0559](#) [H0001](#) [H0413](#) [H0935](#) [H6446](#) [H3801](#) [H0853](#) [H7971](#)

זֹאת מִצְאָנוּ הֵכֵר-נָא הַכְּתָנָה הוּא בְּנֵךְ לָא: אִם-
 hapana au hilo la-mwana-wako joho tafadhali tambua tumeipata hii
[H3808](#) [H1931](#) [H3801](#) [H4994](#) [H4672](#) [H2063](#)

Wakalichukua lile joho lililorembwa vizuri na kulipeleka kwa baba yao na kusema, "Tumeliokota hili joho. Uchunguze uone kama ni la mwanao."

טָרַף אָכַלְתָּהּ רָעָה חִיָּה בְּנֵי כְּתָנֶת וַיֹּאמֶר וַיִּכְרַח 33
 kuraruliwa amemla mkali mnyama la-mwana-wangu joho na-akasema na-akalitambua
[H2963](#) [H0398](#) [H3801](#) [H0559](#)

יֹסֵף: טָרַף
 Yusufu ameraruliwa
[H3130](#) [H2963](#)

Baba yao akalitambua akasema, “Hili ni joho la mwanangu! Mnyama mkali amemrarua. Hakika Yosefu ameraruliwa vipande vipande.”

בְּמִתְנִי שָׁק וַיֵּשֶׁם שְׁמֹלֶתִי יַעֲקֹב וַיִּקְרַע 34
 kiunoni-mwake nguo-ya-gunia na-akavaa nguo-zake Yakobo na-akararua
[H4975](#) [H8242](#) [H8071](#) [H3290](#) [H7167](#)

וַיִּתְאַבֵּל עַל- בְּנוֹ יָמִים רַבִּים:
 na-akamwombolezea kwa-ajili-ya mwana-wake siku nyingi
[H0056](#) [H3117](#)

Kisha Yakobo akararua nguo zake, akavaa nguo ya gunia na kumwombolezea mwanawe kwa siku nyingi.

וַיִּקְמוּ כָּל- בְּנָיו וְכָל- בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיִּמְאֵן לְהַתְנַחֵם 35
 na-wakasimama wote wana-wake na-wote binti-zake kumfariji na-akataa kufarijiwa
[H3605](#) [H3605](#) [H3605](#) [H1323](#) [H5162](#) [H3985](#) [H5162](#)

וַיִּבְדֹּד וַיִּאָמֶר כִּי- אָרַד אֶל- בְּנֵי אָבִל שְׂאֵלָה וַיִּבְדֹּד 36
 na-akamlilia na-akasema kwa-sababu nitashuka kwa mwana-wangu nikiomboleza kaburini na-akamlilia
[H1058](#) [H0559](#) [H3381](#) [H0413](#) [H0057](#) [H7585](#)

אָבִיו: אָתוּ
 baba-yake yeye
[H0001](#) [H0853](#)

Wanawe wote na binti zake wakaja kumfariji, lakini hakukubali kufarijiwa. Akasema, “Hapana, nitamwombolezea mwanangu mpaka nimfikie kaburini.” Kwa hiyo baba yake akaendelea kumlilia.

וְהַמְדִּינִים מְכָרוּ אֶתוּ אֶל- מִצְרַיִם לְפֹטִיפָר סָרִיס פַּרְעֹה שָׂר 36
 na-Wamidiani walimuuza yeye kwa Misri kwa-Potifa ofisa-wa Farao mkuu-wa
[H4092](#) [H4376](#) [H0853](#) [H0413](#) [H4714](#) [H6318](#) [H5631](#) [H6547](#) [H8269](#)

הַטְּבָחִים: פ
 walenzi [sehemu]
[H2876](#)

Wakati ule ule, Wamidiani wakamuuza Yosefu huko Misri kwa Potifa, mmojawapo wa maafisa wa Farao, aliyekuwa mkuu wa ulinzi.